

Oglasi, pripisane... i računaju se na temelju običnog cijenika li po dogovoru.

Novci za predbrojke... i računu se na temelju običnog cijenika li po dogovoru.

Kod naručbe važno je... i računu se na temelju običnog cijenika li po dogovoru.

Tko list na vrijeme ne primi... i računu se na temelju običnog cijenika li po dogovoru.

Čakovnog računa br. 247-249. Telefon tiskare broj 38.

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

"Slogom rastu male stvari, a nesloga sve polkvart". Naroda polovica.

Izlazi svakog četvrtka...

Netiskani dopisi se ne vraćaju... i računu se na temelju običnog cijenika li po dogovoru.

Pretploata sa poštarinom stoji... i računu se na temelju običnog cijenika li po dogovoru.

Uredništvo i uprava nalazi se... i računu se na temelju običnog cijenika li po dogovoru.

Spomenica hrvatskim i slovenskim zastupnikom u Beču u poslu talij. sveučilišta.

Vladina nakana za ustrojenje... i računu se na temelju običnog cijenika li po dogovoru.

Svoje stanovništve napram namjeravanom osnuću talijanskog sveučilišta u Trstu obrazložili su zemaljski zastupnici i politička društva triju pokrajina, koje sačinjavaju austrijsko Primorje, dosta jasno u spomenici

Na tom stanovištu, kojemu je temeljna točka, da ako ima biti sveučilište ustrojeno u Trstu, valja da bude posve dvojezično (utrakvistično) t. j. talijansko i hrvatsko-slovensko, te da se na svaki način prije rješitve toga pitanja zadovolji Slavene Primorja bar glede najpotrebitijih zahtjeva na školskom polju, na kojem je položaj primorskih Slavena u svakom obziru gori od onoga turskih podanika — stoje još uvijek: potpisano političko društvo „Edinost“ te bivši slovenski članovi razpuštenoga tršćanskoga gradskoga zastupstva.

Zahtjevi, postavljeni ministarstvu u gori navedenoj spomenici, jesu tako naravski i opravdani, da se nije smatralo potrebitim iste još te na široko i daleko pred javnošću opravdati. Posto se pako u zadnje doba, koliko je to iz novina razvidno, šire glasovi, da je čak među nekim Slaveni razpoloženje takovo, da bi pristali na sporazumak s Talijani i to uz cieniu podpore zahtjeva na talijansko sveučilište u Trstu, a da se pri tom niti ne spominje kakva protusluga od strane Talijana, dozvoljuju si potpisani predložiti slavenskomu klubu molbu, da bi se slavništvo, kod eventualnih nagadjanja s Talijani obazirao također na teški i nesretni položaj, u kojem se nalaze primorski Slaveni baš krivnjom i zlobitnošću zastupnikah talijanskog naroda.

Jedino talijansko sveučilište u Trstu smatraju primorski Slaveni ne samo za najgore izazivanje slavenskoga stanovništva te po svojoj velikoj većini slovenske odnosno hrvatske krunovine, već također kao najveću pogibelj za razvitak, dapače za obstanak slavenske narodnosti u Primorju u obće. To poznato je veoma dobro, da su se baš putem škola potalijanile, da se još i danas i to

sve jače potalijanuju mnoge obćine u zapadnom dielu Istre, te da se pomoću pučkih i srednjih škola potalijanuju već u drugom koljenu svi oni doseljenici, koji u ogromnom broju iz susjednih krunovina pomažu u toli velikoj mjeri pomnožavati stanovništvo grada Trsta.

Bezbrojna slavenska imena u Trstu jasnim su dokazom za to, da je Trst zadobio koliko talijanski značaj jedino usljed nasilnoga potalijančenja u talijanskim školah, te da bi Trst pokazivao pošve drugo lice, kad bi u njem bila bar jedna slovenska škola. Koli naglje bi se vršilo to potalijančenje i kako bi se ono širilo u do sada nezaražene dielove, kad bi se u glavnom gradu te krunovine ustrojilo visoku školu, koja bi proizvajala činovnike i profesore, uzgojene ne samo talijanskim jezikom već također izključivo i u talijanskom duhu. Pomoću talijanskih činovnika, promjeniše se već do sada u Istri prvobitno hrvatska mjesta u ognjišta talijanske misli i talijanske agitacije, to bijaše moguće, jedva nakon priznanja ravnopravnosti hrvatskoga odnosno slovenskoga jezika na istarskih sudovih, posljednjih godina izvojevali slavenskomu rodu bar dielomice onu važnost, koja ga ide po njegovom zemljopisnom položaju kao jadranskoj straži slovenskoga i hrvatskoga naroda.

Jedino talijanskim sveučilištem predalo bi se sav činovički naraštaj podpunom potalijančenju, a povrh toga stvorilo bi se u Trstu ognjište za najbiesnije političke težnje i agitacije.

Netreba valjda još i napose izlucati, da su baš sveučilišna mladež i sveučilišni profesori najspretniji, najživahniji i također najpripravniji agitatori u svih političkih borbah.

Zar pako da i mi Slovenci, dočično Hrvati pomognemo kod stvaranja takvoga agitacijskoga i raznorodujućega ognjišta? Čime su si Talijani tu našu namjeravanu pomoć zaslužili?

U Trstu molimo već skoro 20 godina za hiljade i hiljade slovenske djece skromne pučke škole, a jedini pozvani činbenik u talijanskim rukama se nalazeće gradsko vieće tršćansko, odrice nam iste sa porugom.

U Istri manjka na temelju službenog priznanja najmanje 120 slovenskih škola, a istarski po većini talijanski sabor, i zemaljski odbor, njegovi članovi u zemaljskom školskom vieću, prosvjeduju i odrice na sve moguće načine ustrojenje takvih škola čak i tamo, gdje su, kao n. pr. u Plavljah, stanovnici sami neobičnom požitvovnošću sagradili školsku zgradu.

U Gorici su znali temeljniji Talijani mimoići čak i odluke naših najviših sudišta i političkih oblasti s tim, da su dozvoljenu i nacioženou slovensku pučku školu namjestili izvan mjesta u nezdravoj i staroj vojačnici.

Primorski, a dakako osobito tršćanski Slaveni nisu protivni pametnomu sporazumku s Talijani, te se također ni ne protive ustrojenju talijanskog sveučilišta, ali ne mogu nikako pristati na to, da se njihovom pomoću zadovolji u narodnom i prosvjetnom obziru već prešite Talijane prije, nego li se slavenskomu stanovništvu nedade bar najprimitivnija sredstva za prosvjetni razvitak.

U tom smislu izjaviše se također zastupnici javno u zemaljskih saborih, odnosno u gradskom zastupstvu tršćanskom, te se mora označiti kao veliku zlobu naših protivnika, ako se hoće te uvjetne izjave (uvjetne u tom smislu da se priznaje do duše načelno pravo Talijanom do viših škola, da se pako to pravo u praksi tako dugo ni pošto ne može priznati, dok poriču Talijani sami svojim sumzljakom slavenske narodnosti čak i skromne pučke škole) sada izkoristiti kano bezuvjetnu privolu na zahtjev na samotalijansko sveučilište u Trstu. — Primorski Slaveni počeli su se upravo u zadnje doba na političkom i gospodarskom polju razvijati i živahno micati, te gledaju odvažno u budućnost, također ako su se možda dali koji od njihovih suplemenika iz drugih krunovina zapeljati izvanjskim licem primorskih gradova, te su usljed toga počeli dvojiti o životnoj snazi primorskih Slavena. — Primorski Slaveni čute se dostatno snažnima, da si također sami izvoste ne samo poštovanje i priznanje, već dapače i o tom smo čvrsto osvjedočeni — također onaj položaj u austrijskom Primorju i na jadranskom moru, koji ih ide po njihovom broju i činjenici, da su po naravi pozvani na to, da drže za njima stojećim južnim Slavenom otvorena vrata u široki svijet.

Ne mole dakle pomoći, već mole, da im u sretnijih i mirnijih odnosajih živući slovenski i hrvatski suplemenici ne onemoguće njihovu borbu i njihov obstanak tim, da podupiru težnje njihovih protivnika, da si ojačaju protivnički položaj ustrojenjem samotalijanskog sveučilišta u Trstu.

Obzirom na te razloge, zaključio je potpisani odbor političkog društva „Edinost“, sporazumno s bivšim slovenskimi zastupnici razpuštenoga gradskoga vieća u Trstu, predložiti slavnomu klubu molbu:

1.) neka isti pristane na ustrojenje sveučilišta u Trstu samo pod uvjetom, da bude isto utrakvistično, t. j. talijansko i slovensko-hrvatsko.

2.) neka uzradi svimi silami na to, da se već jednom ispune tako skromni, tako naravni i žalibože uvijek zanemareni i izsmježivani zahtjevi primorskih Slavena za uredjenje slavenskoga školstva u Primorju na

taj način, koji bi bio dostojan prosvjetne države i važnosti Jugoslavena za austrijsko carstvo.

Cestovni odbor u Buzetu.

Nedavno bijaše javljeno u ovom listu iz Buzeta, kako se neka smesti na predsjedničkoj stolici cestovnoga odbora u Buzetu dr. Sandrin, premda se ta stolica već odavna izpod njega lomi i akoprem mu neima na njoj pravoga mjesta. On se ipak na njoj šepiri, jer znade, da ga na njoj drži svemogućni zemaljski odbor u Poreču i da su uzaludne i najpravrednije pritužbe proti njemu dok imade onakva zaštitnika.

Za danas ćemo opet jednom pokazati na nečuvano postupanje zemaljskog odbora, koji drži umjetno na kormilu cestovnog odbora rečenog gospodina i uništioje zakonito konstituiranje novoimenovanog odbora.

Posto je pako naša navada, da svaku tvrdnju i dokazom potvrdimo, evo dekreta zemaljskog odbora, u hrvatskom prevodu, kojim se ukida spomenuto konstituiranje: Br. 1200.

Poret 29. febrara 1904. Predsjedništvu kotarskog cestovnog odbora u Buzetu.

Prihvaćujući utok podnešen pravodobno od interesovanih obćinskih zastupnika, unistio je zemaljski odbor svojim zaključkom od dne 27. o. m. pod Br. c. p. 1241 odluku, stvorenu od obćinskog zastupstva u Roču, u sjednici dne 23. decembra pr. g. licuča se imenovanja Petra Pavletića članom cestovnoga odbora u Buzetu.

Usljed toga postali su ništovnimi ne samo svi stvoreni zaključci, već također i samo konstituiranje novoga cestovnoga odbora, te dok se novi redovito nekonstituira, vršiti će svoje dužnosti odbor izabran za prošlo šestogodiše.

Iz zemaljskog odbora za Istru. Zemaljski kapetan.

U istinu neznamo kako da okrstimo takvo postupanje zemaljskog odbora i On bo znade, da je to postupanje nepravilno i nezakonito, pa ipak hoće pod svaku silu, da i nadalje onim odborom upravlja muž, koj će imati možda sposobnosti i volje za sve više, nego li za onaj posao.

Gospodu kod zemaljskog odbora ne boli sreća, što tužni naš narod na Buzetini i Ročini već sedam godina uzdiše teško pod nesnosnim teretom od 20 posto na porez za cestovne poslove.

Ona gospoda neće da čuju vapaj našega puka, da mu se ludo nerazbacuje krvavo zaslužene groševe, a on se strota mora sa blagom svojim ubijati po loših cestah i stazah.

Naše će obćinske uprave u Roču i u Buzetu — koje dvie obćine sačinjavaju kotarski cestovni odbor, — stalno podučiti shodne korake proti nečuvanom postupku zemaljskog odbora, koji podržaje proti svakom pravu i svakom zakonu nesposobna mužna na čelu onog cestovnog odbora. Naći će se valjda jeste koja viša oblast, koja neće dopustiti, da se zakonogom gazi i da se toliki novac siromašnih poreznikah kroz prozor u mora baca.

Obćinske uprave u Buzetu i u Roču valja da dokažu cesarskim oblastim, kako je izbor člana cestovnoga odbora Pauletića zakonito obavljeno i kako se kasnije posve pravilno i zakonito konstituira novoizabrani cestovni odbor. Te oblasti nemogu se oglušiti opravdanom vapaju našega puka neće li, da se za nezakonito postupanje zemaljskoga odbora doznade i kod viših molba, šta im nebi valjda milo bilo.

*) Priobćena u br. 10 „N. S.“ Op. Ur.

ona si jedva probija put u naše kuće. Kao što su glavni šireitelji žigica mužkarci, tako bi se imale zauzeti i naše majke i sestre živo za širenje cikorije. Nebi imalo bilo kuće, gdje je u porabi cikorija, bez družbine cikorije. Za cikoriju kažu nam ženske, da je dobra kano i druge vrste cikorije, pa kad ju već rabimo, uzimimo radije svoju ili družbinu nego li tuđu. Naručbu za cikoriju prima osim Jugoslavanske tvornice kavinih surugata* u Ljubljani također gosp. Milan Greiner na Rieči.

Prošle godine dobila je „Družba“ od prodaje cigaretnih papirića 916 kruna i 67 para. Glavnu zaslugu na tom imade čestiti naš rodoljub g. Stjepan Ganulin, trgovac u Jelsi (Dalmacija). G. Ganulin će se za stalno pobrinuti, da bude njegov papirić što bolji i da se uzomogne natjecati sa svakim drugim pa će imati od toga i naša „Družba“ veću korist. Preporučamo dakle svim prijateljima naše dječice, da marljivo kupuju ove predmete na korist naše „Družbe“.

Strančarstvo zemaljskog kapetana Rizzi-a. Javili smo onomadno, kako je novi zemaljski kapetan za Istru povodom svog nastupa javio svim občinama Istre, da je preuzeo službu zemaljskog kapetana — posebnoban talijanskom okružnicom. Tu talijansku okružnicu dobile su i sve hrvatsko-slovenske občine Istre. Nekoje svjestnije između njih, kao ona u Pazinu, Kastvu, Voloskom itd. prosvjedovala su najodlučnije proti tako strančarskom postupanju novog zemaljskog kapetana, te nehotiće uzeli nitu do znanja njegovog nastupa.

Ovo bijaše prvi službeni i javni korak novoga zemaljskoga kapetana — sladkogorki — za gosp. Rizzi-a. Tim korakom pokazao je, da nekani biti pravедnjim ili nepristranijim nego li bijaše njegov predastnik, napram većini pučanstva Istre. Novi kapetan pokazao je tim, da ostaje dosljednim, t. j. da će ostati i nadalje što je bio i prije t. j. strančar ili član strančarske talijanske većine i većine članova zemaljskoga odbora. Pokazao je tim korakom i vladinim krugovima, da su se u njemu ljuto prevarili, ako su možda mislili, da će on biti možda za vlas pravédnjiji i nepristraniji napram Hrvatima i Slovencima Istre nego li bijaše G. Campitelli. Nu ako je možda još koji dvojičio o strančarstvu g. Rizzi-a napram većini stanovništva Istre, toga će bez dvojbe do dna razočarati njegovo držanje i postupanje u zemaljskom odboru.

U talijanskih novinah čitamo naime pod naslovom: „Hrvatski zahtjevi za bačeni“ slijedeću viest: „Prisjednik zemaljskoga odbora dr. Dinko Trinjastić stavio je ponovno u zemaljskom odboru predlog, što ga je bio stavio inijeseca septembra 1902. da se riešava slavenski one slavenske spise, koje stignu na zem. odbor. Ostala trojica zemaljskih prisjednika, pozivom također na zaključak stvoren jur do sada, glasovaše proti predlogu. Poštovani Rizzi, zemaljski kapetan, smatrajuć zaključak zemaljskoga odbora posve zakonitim i opravdanim, nije pronašao za shodno da uloži svoj veto, na što se je bio poštovani Trinjastić prizvao.“

Novi kapetan Istre smatra dakle najdrzovitiju nepravdu i najsamotnije strančarstvo većine zemaljskoga odbora, posve zakonitim i opravdanim. Što imade dakle očekivati većina pučanstva zemlje od takvog poglavara? Ništa dobro! Radi toga valja nam se pripraviti na vrijeme i svuda, da vratimo milo za drago tomu ljubimeu „pravédne“ nam austrijske vlade.

Kot. Lošinj. Jučer na večer primili smo iz Baške ovu brzjavku: Sada svršili izhori za občinsko zastupstvo. Tekli posve mirno, jednoglasno.

Br. 939.
Oglas natječaja.

U smislu zemaljskoga zdravstvenoga zakona od 18. marča 1874. otvara se ovim natječaj na mjesto prvog občinskog liečnika u Pazinu.

Za ovo liečničko mjesto ustanovljena je godišnja plaća od K 2000 i putni paušal godišnjih K 400 za polazili jedan put na tjedan mjesta Lindar, Gračičke i Píčan. Tu plaću i paušal vući će liečnik iz občinske blagajne u mjesečnim antcipatnim obrocima.

Liečnik će biti dužan liečiti bezplatno siromašne občinske bolesnike i kano zdravstveni referent voditi občinsko zdravstveno uređovanje.

Za pohode bolesnih siromaha izvan Pazina i za druga osobita poslanstva, nadoknadivati će mu občina putne troškove.

Službena pogodba biti će sklopljena za tri godine, a zatim će ostati valjana samo od godine do godine sve dotle, dok se jedna ili druga stranka neodreče tri mjeseca unapried.

Molbe, obložene diplomom sveobšeg liečničtva i svjedočama dokazujućim poznavanje hrvatskoga (slovenskoga) i eventualno talijanskoga jezika, stališ, austrijsko državljanstvo i drugim eventualnim dokaznicama, imaju biti podnešene podpisanoom do 31. (t. j. do konca) tog mjeseca.

Glavarstvo občine

Pazin, 11. marča 1904.

Občinski glavar:
Dr. Kurelić.

Obaviest.

Radi kojekakvih nepredvidjenih momenata nije mogla doseći moja agrarno-socialna razprava pod tisak, te će istom do par mjeseca izići pod novim naslovom: „Iz kraljevstva naše Budulje“ — što ovime stavljam do znanja mojim P. n. gg. predplatnicima.

Nové predplate mogu se dakle još obaviti sve do konca svibnja t. g. — Razprava stoji jednu krunu više 20-šilira za poštarinu.

Aćim Tončić, pučki učitelj.
Sv. Vid-Malinska (otok Krk).

Izjava.

Ja potpisani Ivan Vrabeč p. d. Križman iz Dutovelj br. 20, žalim što sam veleč. gospodina župnika Nikolu Zubejca, bivšega kapelana u Dutovljah, bud pismeno budi usmeno vrijeđao, te sve uvrijedljive riječi ovime opozivam.

Sezana 20. marča 1904.
Ivan Vrabeč.

Iznajmljuje se jedna soba sa pokućtvom ulica Epulo, 30, I. kat.

OGLAS

Gospodo biciklisti!

Tvrđka „Laurin Klement“ posjeduje najpoznatiju fabriku MOTOR-BICIKLETA.

Pril naručivanju motora obratite se na **Ivana Novaka u Pazinu**

koji će Vam, nečim budete zatražili, franko i gratis poslati cjenik i raztumačiti Vam konstrukciju i savršeno funkcioniranje stroja.

Sa veličovanjem

Ivan Novak.

Istarska Posujilnica u Puli.

Prima zadrugare, koji uplaćuju zadrugušni dielova jedan ili više po kruna 20.
Prima novac na štednju od svakoga, ako i nije član te plaća od istoga 4% kamata čisto bez itakvog odbitka.
Vraća na štednju uložene iznose do 100 K bez predhodnog otkaza, iznose do 400 K uz otkaz od 8 dana, iznose do 1000 K uz otkaz od 14 dana a tako i veće iznose ako se nije kod ulozjenja suglasno ustanovio veći ili manji rok za otkaz.
Zajmове (posude) daje samo zadrugarom, i to na hipoteku ili na mjenice i zadužnice uz garanciju.
Uredovni sati svaki dan od 9—12 sati pr. p. i 3—7 sati osim jultija i augusta mjesec od 9—12 prije podne.
Družtvona pisarna i blagajna nalazi se u Via Giulia br. 5, prizemno lievo, gdje se dobivaju pobliže informacije.
Ravnateljstvo.

Pčelno - voštene svieće

po kilog. K 4.90, u svakoj težini i duljini, iz pravoga, garantirano pčelnoga voska.

Ukrasno svieće iz gori imenovanog voska, ukrasno u reliefu sa zlatom, voštenim crvjećem itd.	kg. po K 8.—	Vošteni ovitki, bijeli i bojadisani . . .	kg. po K 4.90
Iste ukrasne s odjeljivim cvjeticama	6.—	Isti ukrasni sa crvjećem i zlatom	8.—
Tamjan lagrima, najfiniji	2.40	Sviećice za božićno drvo u 6 bojah	3.—
granis	2.—	Voštene svieće tarce, L. must, sastav	4.40
Svieće za pogrebe po vrlo nizkoj cijeni	1.20	Svieće i tarce, I. talijanski sastav	3.—
Gersheimovi stjenji (šifrij) i stakla za vješnu luč. — Isto tako masne jamlomae (stolnji) i navadni, uz vrlo nizke cijene.		Vošeno platno za ošlare, malar	2.—

Preporučamo se prečastnom svjedčenstvu i p. n. občinstvu najpoznatije,
J. KOPAC, vlašćarica u Gorici.

Po visokoj kr. zem. vladi proglašena ljekovitom vodom rudnicom čista-alkaličko-muriatička

Apatovačka kiselica

nije samo najbolje i najzdravije **stolno piće,** već je i najkorisnija i najglasovitija **liekovita voda.**

koja je od prvih liečničkih autoriteta preporučena i djeluje nepredakljivo kod bolesti želudca, piuća, grčljana, raznih kašara, nastave, mješavara, kamencna, hemeroida (zlatno žile), autoklitih i raznih jetara, zgaravice i raznih tenakih bolesti!

Odlikovana sa 13 zlatnih i srebrnenih koljuna.

„Upraviteljstvo vrela Apatovačke kiselice“
Zagreb, Ilica broj 17.

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad, Markov trg.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka. Ovo glasovito i nenaskrivlje kapljice sv. Marka upotrebljavaju se za vanjsku i unutarnju porabu. Osobito odstranjuju trganje i kalanje po kosih, noguh i rukuh, te izliče svaku glavobolju. One nedostizivo spasonosno djeluju kod bolesti želudca, uklanjaju katar, umiruju izbacivanje, odklanjaju naduhavanje, boli i grčeve, pospješuju bolju probavu, čiste krv i cjevce. Progone velike i male gliste, te sve bolesti od glitah dolazeće. Djeluju izvrsno proti hrapavosti i promuklosti. Lieče sve bolesti jetarah i sluzene te koliku i trganju u želudcu. Progone svaku gromnicu i sve bolesti od gromnice dolazeće. Najbolje je sredstvo proti matericni i zadrone, pa zato nesmija manjkati u nijednoj građanskoj ili seljačkoj kući. Dobiva se samo: **Gradska ljekarna, Zagreb.** Stoga su neka tečno narađo pod naslovom: **Gradska ljekarna, Zagreb, Markov trg broj 29** pokraj crkve sv. Marka. — Novac neka se šalje napred ili pouzdom. — Manje od jednog tuceta (12 boćica) se ne šalje. — Cijena je slijedeća i to franko na svaku poštu: 1 tucet (12 boć.) 4 K, 2 tuceta (24 boć.) 8 K, 3 tuceta (36 boć.) 11 K, 4 tuceta (48 boć.) 14 K, 5 tuceta (60 boć.) 17 K. — Posjedujem tisuću i tisuću primanica, da ih nije moguće orđje listati, zato navadjam samo imena neke gg., koja su sa osobitim uspjehom potrebijavali **Kapljice sv. Marka** te podpučnomo ozdravile: Iv. Barčević, učitelj; Janko Kizalj, kr. naučnik; Stj. Borčić, župnik; Ljilja Manić, opantar; Sofija Vukelić, slika; Jozs Seljančić, seljak itd. itd.

Utemeljena god. 1360. **Gradska ljekarna, Zagreb.**
Markov trg broj 29, pokraj crkve sv. Marka.

Zdravlje je najveće bogatstvo!

Kapljice sv. Marka, ZAGREB, Gornji grad, Markov trg.